

Na osnovu članova 8, 9, 98, 99 i 110 Zakona o elektronskim komunikacijama ("Službeni list Crne Gore", broj 50/08), Savjet Agencije za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost na ___ sjednici održanoj dana _____ godine, donosi

PRAVILNIK O PRENOSIVOSTI BROJEVA

Član 1.

Predmet

Ovim pravilnikom se uređuju uslovi i način sprovođenja prenosivosti brojeva u fiksnoj i u mobilnoj mreži.

Član 2.

Značenje pojedinih izraza

Pojedini izrazi u smislu ovog pravilnika imaju sljedeća značenja:

Prenosivost broja je usluga koja omogućava svakom pretplatniku/korisniku da, na zahtjev, zadrži broj koji mu je bio dodijeljen, nezavisno od promjene operatora javnih komunikacionih mreža, a u skladu sa ovim Pravilnikom;

Prenos broja je skup tehničkih i administrativnih mjera kojima se izvršava usluga prenosivosti broja na način kako je propisano ovim pravilnikom;

Fiksni operator je operator javne fiksne telefonske mreže;

Mobilni operator je operator javne mobilne telefonske mreže;

Operator davalac broja je fiksni ili mobilni operator koji daje broj u postupku prenosivosti broja;

Operator primalac broja je fiksni ili mobilni operator koji prima broj od operatora davaoca, kroz uslugu prenosivosti broja;

Polazni operator je fiksni ili mobilni operator u čijoj telefonskoj mreži je iniciran poziv ili usluga;

Centralna baza podataka (CBP) prenesenih brojeva je baza podataka koja sadrži podatke o statusu svake transakcije u toku postupka prenosa broja, kao i podatke potrebne za usmjeravanje poziva prema prenesenim brojevima, kojima se ažuriraju lokalne baze podataka prenesenih brojeva koje se nalaze kod operatora;

Lokalna baza podataka (LBP) je izvor informacija o prenesenim brojevima koja se nalazi kod operatora, sadrži podatke potrebne za usmjeravanje poziva prema prenesenim brojevima i upotrebljava se u procesu uspostavljanja veze;

Preneseni broj je nacionalni pretplatnički broj, koji se nepromijenjen prenosi iz fiksne mreže jednog operatora u fiksnu mrežu drugog operatora, odnosno iz mobilne mreže jednog operatora u mobilnu mrežu drugog operatora;

Zajedničko rješenje je skup informatičko-tehničkih rješenja koja omogućuju uspješno povezivanje izvora informacija sa brojevima koji su preneseni, uključujući povezanost funkcija koje daje prenosivost broja;

ID broj je predbroj za usmjeravanje poziva koji se koristi za uslugu prenosivosti broja, određuje ga Agencija i to je mrežni broj koji označava telekomunikacionu mrežu (NetID) i komutaciju (NodeID) na kojoj se nalazi preneseni broj;

Administrator centralne baze podataka je pravno lice, koje u skladu sa ovim pravilnikom, je odgovorno za implementaciju, eksploataciju, razvoj, testiranje, održavanje i upravljanje centralnom administrativnom bazom podataka prenesenih brojeva.

Član 3.

Obaveze operatora

Fiksni operatori su dužni da pretplatniku na njegov zahtjev omoguće da zadrži postojeći broj u slučaju promjene operatora, promjene usluge ili promjene geografske lokacije, i to u slučaju geografskih brojeva na određenoj geografskoj lokaciji, a u slučaju negeografskih brojeva na bilo kojoj lokaciji.

Mobilni operatori su dužni su da pretplatniku/korisniku na njegov zahtjev omoguće da zadrži postojeći broj u slučaju promjene operatora ili pružaoca usluge.

Fiksni i mobilni operatori su obavezni, o svom trošku, da izvrše prilagođavanje svojih javnih telefonskih mreža u cilju implementacije odredbi ovog Pravilnika.

Član 4.

Principi prenosivosti brojeva

Svatom pretplatniku/korisniku biće omogućeno da na njegov zahtjev zadrži postojeći telefonski broj u slučaju kada postaje pretplatnik drugog operatora. Izuzetak u korišćenju prenosivosti broja je slučaj kada pretplatnik prelazi iz fiksne u mobilnu mrežu i obrnuto.

Prenosivost broja se odnosi na telefonske brojeve za koje je ta usluga predviđena ovim Pravilnikom i u javnim telefonskim mrežama u kojim su ti brojevi dodijeljeni u skladu sa Planom numeracije.

Usluge koje se stavljaju na raspolaganje pretplatniku/korisniku koji traži prenos broja biće nediskriminatoryno određene ponudom koju operator primalac broja obezbjeđuje.

Telefonski broj koji bude prenesen operatoru primaocu telefonskog broja postaje neaktivan kod operatora davaoca.

Član 5.

Naknade u vezi sa uslugama za prenosivost brojeva

Operator primalac broja platiće operatoru davaocu broja naknadu za broj koji mu je prenesen, koja se obračunava tako što se godišnja naknada za korišćenje jednog broja pomnoži sa brojem dana koji je broj bio u upotrebi u mreži primaoca broja i podijeli sa ukupnim brojem dana u toj godini.

Za korišćenje usluge prenosivosti broja pretplatniku/korisniku, shodno njegovom zahtjevu, operator primalac će naplaćivati posebnu naknadu. Visinu naknade određuje Agencija posebnim aktom i ista se raspoređuje sporazumom između operatora primaoca i operatora davaoca broja.

Operator primalac broja može osloboditi pretplatnika/korisnika plaćanja posebne naknade iz stava 2 ovog člana, pri čemu se operator primalac ne oslobađa plaćanja naknada određenih stavovima 1) i 2) ovog člana operatoru davaocu.

Operatori ne mogu primijeniti veće cijene terminacije za pozive prema prenesenim brojevima, u odnosu na pozive prema neprenesenim brojevima, koji se upotrebljavaju za pružanje iste vrste usluga.“

Član 6.

Centralna administrativna baza podataka prenesenih brojeva

Administrator centralne baze podataka prenesenih brojeva je pravno lice koje je registrovano kod Centralnog Registra Privrednog suda u Podgorici i odgovorno je za implementaciju, eksploataciju, razvoj, testiranje, održavanje i upravljanje centralnom administrativnom bazom podataka prenesenih brojeva.

Agencija će, nakon stupanja na snagu ovoga Pravilnika, sprovesti otvoreni tenderski postupak za odabir administratora centralne administrativne baze podataka prenesenih brojeva. Odabrani administrator centralne administrativne baze podataka prenesenih brojeva, je dužan da se prilikom implementacije, eksploatacije, razvoja, testiranja, održavanja i upravljanja centralne administrativne baze podataka prenesenih brojeva u svemu pridržava ovog Pravilnika i uslova koje je Agencija definisala otvorenim tenderskim postupkom.

Administrator centralne administrativne baze podataka prenesenih brojeva, na osnovu zahtjeva Agencije, je obavezan da podnosi izvještaje Agenciji po svim pitanjima koja se odnose na korišćenje centralne administrativne baze podataka prenesenih brojeva.

Operatori će zajedničkim riješenjem uspostaviti sopstvene lokalne baze podataka prenesenih brojeva, koje se ažuriraju sa centralnom administrativnom bazom podataka prenesenih brojeva najmanje jednom dnevno.

Podaci kojima se ažuriraju operativne baze podataka operatora javnih telefonskih usluga se odnose na sve brojeve koji su preneseni unutar javne telefonske mreže.

Operatori javnih telefonskih usluga dužni su odmah po saznanju o postojanju grešaka u ažuriranju između lokalnih baza podataka prenesenih brojeva i centralne administrativne baze podataka prenesenih brojeva o tome obavijestiti Agenciju, kao i administratora centralne administrativne baze podataka prenesenih brojeva, radi otklanjanja istih.

Član 7.

Lokalne baze podataka prenesenih brojeva

Fiksni i mobilni operatori će uspostaviti sopstvene lokalne baze podataka prenesenih brojeva, koje su usklađene sa centralnom bazom podataka prenesenih brojeva.

Lokalne baze podataka prenesenih brojeva ažuriraju se sa podacima iz centralne baze podataka prenesenih brojeva najmanje jednom dnevno.

Član 8.

Zajedničko rješenje

Informacije i funkcije, koje su raspoložive operatorima kroz zajedničko rješenje uključuju, između ostalog:

- da li je određen broj prenešen,
- ko je operator za određeni broj iz prethodne stavke, kada se radi o prenešenom broju,
- mrežne podatke o prenešenom broju odnosno predbroj za usmjeravanje poziva koji označava telekomunikacionu mrežu i komutaciju u toj mreži u kojoj je prenešeni broj,
- usklađivanje podataka, koje podrazumijeva obavezu operatora da omogućće usklađivanje sopstvenih lokalnih baza podataka sa centralnom bazom podataka prenesenih brojeva.

Dodatne informacije i funkcije, koje su raspoložive za operatora davaoca i operatora

primaoca prenešenog broja kroz zajedničko rješenje uključuju, između ostalog, sljedeće:

- nalog za registraciju – prenos broja,
- provjera naloga kod operatora davaoca broja,
- oslobađanje operatora davaoca od broja koji se prenosi,
- određivanje dana i sata prenosa broja operatoru primaocu broja.

Član 9. Zaštita podataka

Zajedničko rješenje mora biti takvo da u svakom pojedinačnom slučaju prenosa broja obezbjeđuje zaštitu ličnih podataka i povjerljivosti istih u razmjeni između operatora, odnosno u razmjeni između operatora i administratora centralne administrativne baze podataka, a isti su dužni da to poštuju.

Član 10. Metod usmjeravanja poziva

Fiksni i mobilni operatori telefonskih mreža u kojima poziv započinje za ispravno usmjeravanje poziva prema prenesom broju u fiksnoj ili mobilnoj telefonskoj mreži će koristiti ACQ (All Call Query) metodu usmjeravanja.

ACQ (All Call Query) označava metodu usmjeravanja poziva prema prenesenim brojevima pri kojoj polazni operator prije uspostavljanja svakog poziva uvijek vrši upit u svoju lokalnu bazu podataka prenesenih brojeva. U slučaju da je pozvani broj prenesen, polazni operator na temelju predbroja za usmjeravanje poziva (ID broja operatora kome se poziv usmjerava), koga dobija iz svoje lokalne baze podataka prenesenih brojeva, uspostavlja poziv direktno prema telekomunikacionoj mreži u kojoj se nalazi preneseni broj. U slučaju da pozvani broj nije prenesen, polazni operator na temelju pozvanog broja uspostavlja poziv prema uobičajenoj proceduri.

Član 11. Principi usmjeravanja poziva

Polazni operator usmjerava poziv telefonskom broju operatora kod koga je prenesen telefonski broj, na nediskriminatorni način kojim se uobičajeno usmjeravaju pozivi pretplatnika tog operatora.

Ukoliko za birani broj polazni operator nema informaciju u lokalnoj bazi podataka da je isti prenešen, poziv se usmjerava operatoru kojem je Agencija dodijelila blok brojeva koji sadrži birani broj, odnosno navedeni broj.

Za dolazne međunarodne pozive prema prenesenim telefonskim brojevima, usmjeravanje iz stava 1. ovoga člana vrši operator koji obezbjeđuje dolazni međunarodni saobraćaj. Ukoliko operator koji obezbjeđuje dolazni međunarodni saobraćaj nema informaciju u lokalnoj bazi podataka da je birani broj prenesen, međunarodni poziv se usmjerava operatoru kojem je Agencija dodijelila blok brojeva koji sadrži birani broj, odnosno navedeni broj.

Za pozive prema prenesenim brojevima u kojima je sadržan kod za izbor/predizbor operatora, obaveza polaznog operatora je da poziv proslijedi do operatora određenog biranim kodom izbora/predizbora. Usmjeravanje iz stava jedan ovoga člana ka prenesenom broju, vrši operator određen izborom/predizborom.

Operator primalac broja odgovoran je terminaciju poziva prema prenesenim brojevima u okviru svoje javne telefonske mreže, pod uslovom da su ispunjeni svi propisani uslovi iz ovog člana.

Saobraćaj prema prenesenom telefonskom broju, koji zahtjeva interkonekciju različitih javnih telefonskih mreža, usmjerava se preko istih interkonekcionih vodova kao i saobraćaj u slučaju kada telefonski broj ne bi bio prenesen.

Član 12

Upotreba i struktura ID broja

Kako bi se osiguralo ispravno usmjeravanje poziva prema prenesenim brojevima, u razmjeni signalizacije uz nacionalni broj koji je predmet uspostave poziva, polazni operator radi uspješne uspostave poziva, pošlaće operatoru kod koga je broj prenesen pridruženi ID broj operatora kome se poziv usmjerava.

Agencija određuje format, strukturu i način dodjele ID broja operatorima, radi korišćenja usluge prenosivosti.

ID broj služi za usmjeravanje poziva, i predstavlja mrežni broj koji označava telekomunikacionu mrežu (**NetID**) i komutaciju (**NodeID**) na kojoj se nalazi preneseni broj.

Član 13

Prenosivost brojeva u fiksnoj i mobilnoj mreži

Prenosivost brojeva između operatora u fiksnoj i mobilnoj mreži se može realizovati pod slijedećim uslovima:

- ukoliko je u skladu sa članom 3 ovog Pravilnika i u okviru brojeva određenih Planom numeracije;

- brojevi koji nijesu obuhvaćeni predhodnom alinejom su brojevi koji su od strane bilo kojeg fiksnog operatora iskorišćeni isključivo za sopstvene potrebe (brojevi za testiranje, brojevi za pristup uslugama operatora);
- u fiksnu mrežu ne mogu se prenijeti pojedinačni brojevi iz ISDN odnosno PBX serije;
- u mobilnoj mreži ne mogu se prenijeti kratki brojevi koji se koriste u okviru mreže operatora.

Član 14.

Informisanje krajnjih korisnika o cijenama za pozive prema prenesenim brojevima

Operatori su dužni da svojim pretplatnicima omoguće jasan uvid za pozive prema prenesenim brojevima, bez posebne naknade na teret pretplatnika (cjenovnik, Internet stranica operatora, slanje besplatnog SMS upita o cijeni poziva i besplatna govorna poruka prije uspostavljanja poziva itd.).

Prilikom uspostavljanja poziva prema prenesenim brojevima, operator je dužan da prije uspostavljanja poziva obavijesti pozivaoca kratkom govornom porukom, o mreži u kojoj je pozvani broj prenesen. Nakon završene govorne poruke, operator će ostaviti dovoljno vremena pozivaocu kako bi isti prije početka obračuna naknade pozivanja mogao da odluči hoće li ostvariti taj poziv.

U slučaju da pretplatnik/korisnik ne želi ovu poruku, isti je može deaktivirati.

Obaveza iz stava 1 ovog člana neće se primjenjivati u slučaju kada se poziv prema prenesenom broju ne naplaćuje više od poziva prema broju koji nije prenesen.

Član 15.

Postupak prenosa

Pretplatnik/korisnik, koji želi prenijeti svoj broj, podnosi zahtjev za prenos broja operatoru, kod koga želi prenijeti broj i taj zahtjev se ujedno smatra zahtjevom za zasnivanje pretplatničkog odnosa.

Operator primalac broja provjerava da li je broj prenosiv kao i tačnost podataka navedenih u zahtjevu.

Operator primalac broja dostavlja operatoru davaocu broja zahtjev za prenos broja, što se ujedno smatra zahtjevom pretplatnika za raskidanje pretplatničkog odnosa kod operatora davaoca broja.

Dodatne usluge, koje je pretplatnik/korisnik imao vezane uz svoj broj u

telekomunikacionoj mreži davaoca broja, ne prenose se po automatizmu, već ih pretplatnik/korisnik ponovo može ugovoriti sa primaocem broja, a u skladu sa njegovom ponudom usluga i njegovim uslovima poslovanja.

Nalog za prenos broja će se izvršiti bilo kog radnog dana u periodu od 13.00-16,00.

Član 16. Prigovor operatora

Ukoliko operator primalac broja, nakon konstatovanja da su se stekli uslovi iz člana 15. ovog Pravilnika, ocijeni da ne postoje opravdani razlozi uslijed kojih se treba odbiti zahtjev za prenosom broja, dužan je da nakon prijema odgovarajućeg obavještenja o odbijanju od strane operatora davaoca broja bez odlaganja uputi pismeni zahtjev Agenciji radi odlučivanja o obavezi prenosa telefonskog broja.

Rok za rješavanje po ovom zahtjevu je trideset (30) dana od dana prijema zahtjeva od strane Agencije.

U slučaju da Agencija utvrdi da ne postoje razlozi da se, po zahtjevu pretplatnika/korisnika, odbije prenos broja posebnim rješenjem će se naložiti operatoru davaocu broja izvršenje procesa prenosa za traženi broj u roku od deset radnih dana od dana dostave rješenja Agencije tom operatoru.

Žalba izjavljena protiv rješenja kojim se nalaže prenos broja ne odlaže izvršenje.

Član 17. Odustajanje od zahtjeva za prenos broja

Pretplatnik/korisnik može zatražiti otkazivanje zahtjeva za prenos broja do dana određenog za prenos broja.

Član 18. Obrazac zahtjeva za prenos broja

Obrazac zahtjeva za prenos broja, koji se nalazi u prilogu ovog Pravilnika, sadrži slijedeće podatke:

1. Podatke o pretplatniku/korisniku (fizičko ili pravno lice);
2. Pretplatnički broj/brojevi za koji se zahtijeva prenos i u okviru koje mreže;
3. Podatke o operatoru davaocu i operatoru primaocu broja;
4. Datum zahtijevanog prenosa broja unutar propisanog vremenskog perioda za realizaciju usluge;
5. Izjava pretplatnika da zahtijeva raskid pretplatničkog odnosa sa operatorom davaocem broja i ovlašćenje primaocu broja da ovaj Zahtjev dostavi davaocu broja radi realizacije prenosa broja;

6. Izjavu operatora primaoca broja da sa njegove strane ne postoje smetnje da se udovolji zahtjevu za prenos broja, što uključuje i nepostojanje duga prema operatoru primaoca broja po osnovu nekog drugog pretplatničkog odnosa;
7. Potpis podnosioca zahtjeva i podatke iz identifikacionog dokumenta, tj. podatke o punomoćniku, broj ovjere punomoći i naziv organa koji je izvršio ovjeru.
8. Saglasnost pretplatnika da se njegovi lični podaci prikupljaju, obrađuju i razmjenjuju između operatora i administratora u svrhu realizacije prenosa broja.

Član 19. Prelazne odredbe

Pružanje usluge prenosivosti brojeva korisnicima javnih elektronskih komunikacionih mreža u Crnoj Gori počće najkasnije 27. avgusta 2011. godine, saglasno članu 99 Zakona.

Član 20 Stupanje na snagu

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u Službenom listu Crne Gore.

Broj:01-xxxx/xx
Podgorica, _____ 2009.godine

AGENCIJA ZA ELEKTRONSKE KOMUNIKACIJE I POŠTANSKU DJELATNOST

PREDSJEDNIK SAVJETA
Dr. Šaleta Đurović